

Lietuvos akušerių sąjungos nuveikti ir dar laukiantys darbai

Ilona Joneliūnienė

Lietuvos akušerių sąjunga

*Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninėje kovo 2 dieną vyko akušeriams skirtas renginys – respublikinė konferencija „Akušerio profesinės veiklos galimybės“ ir X Lietuvos akušerių sąjungos (LAS) suvažiavimas „Lietuvos akušerių sąjungos atkūrimo trisdešimtmetis: kartu vardan saugios motinystės“, kurio metu jau trečiajai kadencijai prezidentė išrinkta nuo 2012 metų organizacijai vadovaujanti **Ilona Joneliūnienė**. LAS prezidentė pasidalijo mintimis apie organizacijos darbo planus, jos misiją ir iššūkius.*

Lietuvos akušerių sąjungos prezidentė Ilona Joneliūnienė. *Ingos Drūteikienės nuotr.*

Lietuvos akušerių sąjunga dirba įvairiomis kryptimis, tačiau turbūt vienas svarbiausių uždavinių – vienyti, burti, telkti asmens sveikatos priežiūros specialistus, dirbančius motinos ir vaiko sveikatos priežiūros srityje, taip pat populiarinti akušerių bendruomenę, tobulinti šių specialistų profesinę kompetenciją, stiprinti profesijos įvaizdį visuomenėje. Didelę mūsų veiklos dalį sudaro atstovavimas organizacijos narių interesams, dalyvavimas valstybinių institucijų sukurtų darbo grupių veikloje, perinatologinės pagalbos organizavimas ir kt.

Kartu su kolegomis dalyvaujame Sveikatos apsaugos ministerijos Perinatologijos integruotos sveikatos priežiūros valdymo komiteto, kurio tikslas – užtikrinti kompleksinį perinatologijos sveikatos priežiūros įgyvendinimą respublikos, krašto, savivaldybės mastu; aktyviai dalyvaujame Žindymo skatinimo komiteto veikloje – prisidedame prie sveikos gyvensenos propagavimo, žindymo nuo pirmųjų akimirų skatinimo ir kitų veiklų.

Lietuvos akušerių sąjungos atstovai visada aktyviai dalyvauja Seimo sveikatos reikalų komiteto posėdžiuose, kai būna svarstomi akušeriams aktualūs klausimai. Pavyzdžiui, minėtame komitete buvo aptartas skaudus

įvykis Kaune pernai rudenį – priimti sprendimai dėl daugiaprofilinės komandos darbo, gerinant paslaugų teikimą pacientėms pogimdyminiu laikotarpiu. Akušerijoje juk ir džiaugsmas pats didžiausias, ir netektis pati skaudžiausia. Todėl kartu su Psichologų draugija ir asociacija „Gandras“ aktyviai palaikėme idėją paruošti Atminimo dėžutes, skirtas kūdikio netekusiai šeimai.

Kaip LAS prezidentė ir Kauno kolegijos Medicinos fakulteto lektorė, dalyvauju ir akušerijos studijų programos organizavimo komiteto posėdžiuose.

Suvažiavimo svečiai (iš kairės): Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninės generalinis direktorius prof. Albinas Naudžiūnas, Sveikatos apsaugos ministerijos Slaugos ir ilgalaikės priežiūros skyriaus patarėjas Artūras Šimkus, Lietuvos akušerių sąjungos prezidentė Ilona Jonelūnienė, Kauno klinikinės ligoninės direktoriaus pavaduotoja slaugai Gražvydė Masiliūnienė, Kauno kolegijos Medicinos fakulteto dekanas gydytojas Julius Dovydaitis. *Ingos Drūteikienės nuotr.*

Akušerių profesinės kvalifikacijos tobulinimui skiriame ypač didelį dėmesį – pasitelkę ir kitas profesionalų bendruomenes (pirmiausia slaugytojų organizacijas), rengiame pasitarimus, seminarus, konferencijas. Vienas iš tokių renginių – kovo 2 dieną vykusį respublikinį konferenciją „Akušerio profesinės veiklos galimybės“ LSMU Kauno ligoninėje ir X Lietuvos akušerių sąjungos (LAS) suvažiavimas.

Noriu pasidžiaugti, kad jau ne pirmus metus tokiose konferencijose pranešimus skaito pačios akušerės. Ir ypač džiugu, kad LAS narių gretose turime akušerę Vitą Vaičienę – pirmąją akušerę Lietuvoje, apgynusią daktaro disertaciją! Dr. V. Vaičienė šioje konferencijoje skaitė pranešimą „Lietuvos akušerių darbo aplinkos, profesinės savivokos ir psichoemocinės gerovės sąsajų vertinimas“.

Daug mūsų narių yra įgijusios slaugos ar visuomenės sveikatos vadybos magistro kvalifikaciją. Aišku, tenka apgailestauti, jog kol kas nėra akušerijos magistro studijų, bet tikiuosi, kad aktyviai bendradarbiaujant su mokslo institucijomis, ateityje tokia galimybė bus pasiekta.

Prisimindama konferenciją, noriu pasidžiaugti ir tuo, kad pranešimus skaitė mūsų atstovės iš įvairių šalies regionų, tai yra iš visos Lietuvos, ne tik iš Kauno.

Ir dar vienas svarbus akcentas – Lietuvos akušerių sąjunga, bendradarbiaudama su Kauno kolegijos Medicinos fakultetu, vykdė tris užsakomuosius tyrimus; tai buvo pirmasis bandymas parodyti savo veiklą, pristatyti ją studentams. Trys studentės, dabar jau akušerės, atliko Lietuvos akušerių sąjungos užsakytus tyrimus, o šios konferencijos metu buvo pristatyti tų tyrimų rezultatai, pateikti apibendrinimai, išvados.

Kovo 2 dienos renginyje, be abejo, buvo kalbama ir apie problemas. Kaip žinia, šalyje mažėjant akušerijos stacionarų skaičiui, dalis akušerių neteko darbo. Todėl konferencijoje buvo informuota apie naujas akušerių galimybes pirminės sveikatos priežiūros grandyje, išplečiant profesines kompetencijas Kauno kolegijos Medicinos fakulteto siūlomose trijose programose. Baigus šias programas, galima įgyti sertifikatus, suteikiančius teisę dirbti

akušerines ginekologines paslaugas teikiančios gydymo įstaigos operacinėje instrumentatoriumi ar anestezistu, taip pat – dirbti skubiosios medicinos pagalbos komandoje.

Lietuvos akušerių sąjungos prezidentė Ilona Joneliūnienė (kairėje) ir naujai išrinkta viceprezidentė Alina Liepinaitienė.
Ingos Drūteikienės nuotr.

Dalis naujosios Lietuvos akušerių sąjungos valdybos narių (iš kairės): Rasa Vilimienė, Ingrida Poškienė, Inga Drūteikienė, Lietuvos akušerių sąjungos viceprezidentė Alina Liepinaitienė, Lietuvos akušerių sąjungos prezidentė Ilona Joneliūnienė, Vita Vaičienė, Viktorija Kerienė.
Ingos Drūteikienės nuotr.

Nemažai teko prisidėti prie to, kad akušerėms atsivėrė galimybės dirbti ir pirminėje asmens sveikatos priežiūros grandyje.

Bendradarbiaudama su kolegomis iš Šveicarijos, Lietuvos akušerių sąjunga vykdė didelį projektą, kurdamą metodikas – buvo sukurta 40 metodikų, adaptuotų akušerijos paslaugas teikiančiam stacionarui.

Mano vadovavimo Lietuvos akušerių sąjungai metu pavyko pasiekti, kad būtų išspręstas gimdymo namuose klausimas. Šis klausimas daug metų buvo aptarinėjamas, ruošiamas, kol galiausiai sveikatos apsaugos ministras pasirašė įsakymą, suteikiantį moterims kur kas didesnes pasirinkimo galimybes.

Gimdyti namuose norą pareiškiančių moterų kol kas nėra daug – sudaro iki 1 proc. visų, besiruošiančių gimdyti. Daugiausia tai moterys iš Vilniaus krašto.

Tokie moterų norai, deja, ne visada gali būti realizuoti. Ministro įsakyme aiškiai išdėstyti kompetencijos reikalavimai akušeriui, kuris gali priimti gimdymą namuose, kartu apibrėžiama ir gimdyvės situacija, siekiant sumažinti gimdymo riziką. Taigi noras gimdyti namuose gali būti labai didelis, bet to gali neleisti gimdyvės sveikatos būseną.

Gegužės 5 dieną švenčiama Tarptautinė akušerių diena. Tarptautinei akušerių dienai skirtą tarptautinę mokslinę praktinę konferenciją „Normalus nėštumas ir gimdymas: akušerijos praktika skirtingose šalyse“, įvykusią gegužės 4 dieną, suorganizavo akušerių sąjungos viceprezidentė Alina Liepinaitienė. Konferencijoje dalytasi žiniomis apie normalaus nėštumo ir gimdymo priežiūros ypatybes bei aptartos akušerinių priežiūros modelių taikymo Lietuvos ir užsienio šalių sveikatos priežiūros įstaigose perspektyvos.

Kartu su Slaugos vadovų sąjunga ir kitomis organizacijomis dalyvavome Slaugos konvente gegužės 11 dieną.

Numatyta ir ateityje organizuoti daugiau renginių akušerių profesinėms kompetencijoms ugdyti. Kovo 23 d. naujai išrinkta LAS Valdyba susirinko į posėdį, kuriame buvo nutarta atnaujinti LAS įstatus, LAS svetainę, buvo planuojami ateities renginiai.

Valdybos narių laukia nauji ateities planai, darbai bei iššūkiai, o nauji nariai, papildantys LAS gretas, visada laukiami.